

โครงการพัฒนาศักยภาพสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

๑. หลักการและเหตุผล

จากการศึกษาทางระบาดวิทยา พบว่าปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง มีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านทางร่วมกัน คือ “๔ พฤติกรรม” อันได้แก่ การสูบบุหรี่ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม และอีกปัจจัยที่สำคัญ คือ การออกกำลังกายหรือการมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ โดยพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประชากรไทยมีการเสียชีวิต มาจากสาเหตุที่สำคัญคือการมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ ถึง ๑๑,๑๒๙ ราย โดยแบ่งเป็นเพศชาย ๔,๓๕๗ ราย (ร้อยละ ๑.๖ ของการเสียชีวิตทั้งหมด) และเพศหญิง ๖,๗๗๒ ราย (ร้อยละ ๓.๖ ของการเสียชีวิตทั้งหมด) และพบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเทศไทยมีอัตราการเสียชีวิตทั้งหมดที่เกิดจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังสูงถึง ๓๑๔,๓๔๐ ราย หรือร้อยละ ๗๓.๐ ของการเสียชีวิตของประชากรไทยทั้งหมด (สำนักวิจัยนโยบายสร้างเสริมสุขภาพ, ๒๕๕๓)

ผู้เชี่ยวชาญหลายภาคส่วนเห็นพ้องต้องกันว่า การที่จะลดจำนวนผู้ป่วยโรค NCD ลงได้จำเป็นต้องส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับลด ละเลิก ปัจจัยเสี่ยงต่อโรค กรมอนามัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมของคนไทย ได้มีการดำเนินมาตรการที่สำคัญหลายอย่าง หนึ่งใน การดำเนินงานที่สำคัญ คือ การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการออกกำลังกาย/มีกิจกรรมทางกายที่สม่ำเสมอและเพียงพอ โดยเล็งเห็นว่าหากต้องการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ได้มีการออกกำลังกายหรือมีกิจกรรมทางกายอย่างสม่ำเสมอและเพียงพอ จำเป็นที่จะต้องสร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการออกกำลังกาย/การมีกิจกรรมทางกาย กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมให้คนไทยออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการจัดให้มีสถานที่ในการออกกำลังกาย และต้องเป็นสถานที่ออกกำลังกายที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อที่จะส่งเสริมให้คนไทยใส่ใจในการออกกำลังกายเพิ่มขึ้นจนเป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิต โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ได้เริ่มดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพสถานบริการออกกำลังกาย โดยได้ร่วมกับภาคีเครือข่าย ภาครัฐและเอกชน ที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ศึกษาและค้นคว้าข้อมูลทั้งในและต่างประเทศ ทำการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานสถานบริการออกกำลังกายขึ้น และต่อมา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ก็ได้รับความร่วมมือจากสวนสาธารณะจำนวน ๑๕ แห่งทั่วประเทศ เข้าร่วมบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายสู่มาตรฐานกรมอนามัย เพื่อที่จะพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายสู่มาตรฐานกรมอนามัย เป็นต้นแบบในการดำเนินงาน และเป็นสถานที่ศึกษาเรียนรู้ให้แก่สถานบริการออกกำลังกายอื่นๆ และในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ กรมอนามัยร่วมกับภาคีเครือข่ายได้มีการดำเนินการตรวจประเมินและร่วมกับพัฒนาสวนสาธารณะ ทั้ง ๑๕ แห่ง เพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุวัตถุประสงค์ของกรมอนามัยที่ต้องการให้คนไทยมีสุขภาพดี โดยมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดการออกกำลังกาย และมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ นี้ กรมอนามัย โดยกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพจะดำเนินการขยายผลการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย โดยความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายศูนย์อนามัยทั้ง ๑๒ แห่งในการที่จะขยายผลการดำเนินงานในพื้นที่ อย่างน้อยพื้นที่ละ ๒ แห่ง โดยจะดำเนินการควบคุมและติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และจะมีการผลิตและพัฒนาองค์ความรู้ควบคู่กันไปกับการดำเนินงานขยายผล เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสวนสาธารณะให้กลายเป็นสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย ส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ได้ออกกำลังกายในสิ่งแวดล้อมที่มีความเหมาะสม ปลอดภัย เอื้อให้เกิดการออกกำลังกาย และมีกิจกรรมทางกายอย่างสม่ำเสมอในชีวิตประจำวันต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อขยายผลการดำเนินงานสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายตามมาตรฐานกรมอนามัย

๒.๒ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายให้ได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย

๓. วิธีดำเนินการ/กิจกรรม

๓.๑ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายสู่มาตรฐานกรมอนามัย”

๓.๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาสู่มาตรฐานอย่างยั่งยืน”

๓.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ และมอบป้ายเชิดชูเกียรติสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานกรมอนามัย

๓.๔ จัดทำวิทัศน์ “สถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพตามมาตรฐานกรมอนามัย”

๓.๕ โอนเงินสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาตามมาตรฐานสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย แก่ศูนย์อนามัยในการขยายผลการดำเนินงาน ๑๒ ศูนย์ฯ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๓.๖ สำรวจสถานการณ์สวนสาธารณะทั่วประเทศ

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๕๘ - เดือนกันยายน ๒๕๕๙

๕. สถานที่ดำเนินการ

๕.๑ กรุงเทพมหานคร ปริมณฑลหรือต่างจังหวัด และสถานที่ตั้งของสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย

๕.๒ กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย

๕.๓ ศูนย์อนามัยที่ ๑-๑๒

๖. กลุ่มเป้าหมาย

๖.๑ คณะทำงานพัฒนาสถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

๖.๒ ศูนย์อนามัยที่ ๑-๑๒

๖.๓ สวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย

๗. งบประมาณ

งบประมาณจากกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ จำนวน ๒๘๔,๕๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีค่าใช้จ่ายรายการกิจกรรม ดังนี้

๗.๑ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกาย สู่มาตรฐานกรมอนามัย” ใช้งบประมาณ ๔๖,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นหกพันบาทถ้วน)

๗.๒ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาสู่มาตรฐานอย่างยั่งยืน” จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน ใช้งบประมาณ ๑๘๘,๕๐๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๗.๓ โอนเงินสนับสนุนการดำเนินการขยายผลการดำเนินงานสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายแก่ศูนย์อนามัยทั้ง ๑๒ ศูนย์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท/ศูนย์ รวมใช้งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกกิจกรรมสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ

/ส. หน่วยงาน....

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีสถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย

๙. ผู้รับผิดชอบ

๙.๑ นางพรเพ็ญ อรัณยะนาค	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ
๙.๒ นางฐาปะณี คงรุ่งเรือง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
๙.๓ นายวัชรินทร์ แสงสัมฤทธิ์ผล	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ
๙.๔ นางสาวชิตชนก ปลื้มปรีดี	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จ/ผลผลิต

- ๑๐.๑ จำนวนสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายที่ขยายผลและผ่านเกณฑ์มาตรฐานกรมอนามัย
 ๑๐.๒ วิธีทัศน์สถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพตามมาตรฐานกรมอนามัย

๑๑. ผลลัพธ์

- ๑๑.๑ ประชาชนมาใช้บริการในสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายเพิ่มขึ้น
 ๑๑.๒ ประชาชนที่มาใช้บริการในสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย มีการออกกำลังกายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย

๑๒. แผนบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง	การป้องกันความเสี่ยง
๑๒.๑ คณะทำงานเข้าร่วมประชุมต่ำกว่าเป้าหมาย	- ประสานงานเชิญประชุมล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน - ประสานงานทางโทรศัพท์ก่อนการประชุม ๑ สัปดาห์
๑๒.๒ การจัดประชุมติดตาม ขยายผลการพัฒนาตามมาตรฐานสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายล่าช้า	- จัดทำแผนประชุมติดตาม ขยายผลการพัฒนาตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ประสานงานก่อนการตรวจเยี่ยมล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน - ประสานงานผู้รับผิดชอบทางโทรศัพท์ล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ เดือน
๑๒.๓ การจัดทำวิธีทัศน์ล่าช้า	- จัดเตรียมเนื้อหา ประสานงานทีมงานล่วงหน้าอย่างน้อย ๓ เดือน

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๓.๑ สวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกายพัฒนาศักยภาพดำเนินงานได้ตามมาตรฐานกรมอนามัย และเป็นแบบอย่างให้กับสวนสาธารณะอื่นๆ

๑๓.๒ ประชาชนมีสุขภาพดีจากการออกกำลังกาย ลดการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD)

ลงนาม.....ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นางพรเพ็ญ อรัญยะนาค)

นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

หัวหน้ากลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีสถานบริการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

ลงนาม.....ผู้เสนอโครงการ

(นายชัยพร พรหมสิงห์)

รักษาการนายแพทย์ทรงคุณวุฒิ (ด้านส่งเสริมสุขภาพ)

รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

ลงนาม.....ผู้อนุมัติโครงการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณ

โดยจะใช้งบประมาณจากกองออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ จำนวน ๒๘๔,๕๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายรายการกิจกรรม ดังนี้

๑. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการพัฒนาสถานบริการออกกำลังกาย สู่มาตรฐานกรมอนามัย” ใช้งบประมาณ ๔๖,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นหกพันบาทถ้วน)

- กลุ่มเป้าหมาย ผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยากร เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย คณะทำงาน รวม ๓๕ คน

โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๑.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร

- หน่วยงานรัฐ (๖๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๕ คน) = ๙,๐๐๐ บาท

- หน่วยงานเอกชน (๑,๒๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๑ คน) = ๓,๖๐๐ บาท

๑.๒ ค่าอาหาร (๑๒๐ บาท x ๓๕ คน) = ๔,๒๐๐ บาท

๑.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๓๕ คน x ๒ มื้อ) = ๒,๔๕๐ บาท

๑.๔ ค่าที่พัก (๙๐๐ บาท x ๕ คน x ๑ คืน) = ๔,๕๐๐ บาท

๑.๕ ค่าพาหนะ = ๑๓,๗๕๐ บาท

๑.๖ ค่าวัสดุอุปกรณ์ = ๑,๕๐๐ บาท

๑.๗ ค่ากระเป๋ากาย (๒๐๐ บาท x ๓๕ คน) = ๗,๐๐๐ บาท

รวมทั้งสิ้น ๔๖,๐๐๐ บาท

๒. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาสู่มาตรฐานอย่างยั่งยืน” จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๑ วัน ใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑๑๘,๕๐๐ บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นแปดพันห้าร้อยบาทถ้วน)

- กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย เจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัย วิทยากร และคณะทำงาน ครั้งละ ๒๐ คน รวม ๘๐ คน

โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

๓.๑.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร

- หน่วยงานรัฐ (๔ คน x ๖๐๐ บาท x ๓ ชั่วโมง x ๓ ครั้ง) = ๒๑,๖๐๐ บาท

๓.๑.๒ ค่าเบี้ยเลี้ยง (๒๔๐ บาท x ๘ คน x ๑ วัน x ๓ ครั้ง) = ๕,๗๖๐ บาท

๓.๑.๓ ค่าที่พัก (๙๐๐ บาท x ๘ คน x ๑ วัน x ๓ ครั้ง) = ๒๑,๖๐๐ บาท

๓.๑.๔ ค่าพาหนะ (๒๒๐๐ บาท x ๘ คน x ๓ ครั้ง) = ๕๒,๘๐๐ บาท

๓.๑.๕ ค่าอาหาร (๑๒๐ บาท x ๒๐ คน x ๑ มื้อ x ๑ วัน x ๓ ครั้ง) = ๗,๒๐๐ บาท

๓.๑.๖ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม (๓๕ บาท x ๒๐ คน x ๒ มื้อ x ๓ วัน) = ๔,๒๐๐ บาท

๓.๔.๓ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง = ๕,๓๔๐ บาท

รวม ๑๑๘,๕๐๐ บาท

๓. โอนเงินสนับสนุนการดำเนินการขยายผลการดำเนินงานสวนสาธารณะเพื่อการออกกำลังกาย แก่ศูนย์อนามัยทั้ง ๑๒ ศูนย์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท/ศูนย์ รวมใช้งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

รวมงบประมาณในการดำเนินงานทั้งสิ้น ๒๘๔,๕๐๐ (สองแสนแปดหมื่นสี่พันห้าร้อยบาทถ้วน)

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกกิจกรรมสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ
